

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Jiřím Deflem ve věci

žalobce: **JUDr. J. S.**, narozen X
bytem X

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 6. 2025, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 25. 6. 2025, č. j. X, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Česká správa sociálního zabezpečení vydala v důchodové záležitosti žalobce dne 6. 3. 2025 dvě rozhodnutí (téhož čísla jednacího), z nichž rozhodnutím č. j. X žalobci přiznala ode dne 17. 1. 2025 starobní důchod podle § 29 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), ve výši 18 782 Kč měsíčně (dále jen „rozhodnutí I“), a rozhodnutím č. j. X podle § 115a odst. 1 písm. c) zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, (dále jen „zákon o organizaci a provádění sociálního zabezpečení“), rozhodla, že část doplatku důchodu, který vznikl za období od 17. 1. 2025 do 7. 4. 2025, bude použita na úhradu splatného dluhu žalobce jakožto osoby samostatně výdělečně činné na pojistném a penále ve výši 35 692 Kč (dále jen „rozhodnutí Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

II“). Žalovaná posléze vydala dne 23. 5. 2025 dvě opravná rozhodnutí č. j. X, kterými v rozhodnutích I a II, v jejich výroku a v adresní části, opravila akademický titul žalobce, když v rozhodnutích I a II byl uveden nesprávný titul MUDr., ačkoli žalobce má titul JUDr. Proti rozhodnutím I a II podal žalobce námitky, které žalovaná rozhodnutím ze dne 25. 6. 2025, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), zamítla a potvrdila rozhodnutí I a II ve znění výše uvedených opravných rozhodnutí. Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce žalobu, kterou se domáhal jeho zrušení.

Žaloba

2. V žalobě žalobce uvedl, že především považuje napadené rozhodnutí za nezákonné a v důsledku této nezákonnosti i za věcně nesprávné. Dle žalobce žalovaná napadeným rozhodnutím porušila zásadu materiální pravdy, tedy ustanovení § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, (dále jen „správní řád“) a tím i zásadu zákonnosti, uvedenou v § 2 správního řádu. Správní orgán má dle žalobce povinnost zjistit skutečný stav věci, o kterém nejsou důvodné pochybnosti, a to i v případě, že účastníci řízení neuvedou všechny relevantní skutečnosti, nebo jako v tomto případě, uvedou tyto skutečnosti částečně nesprávně. Žalobce zdůraznil, že žalovaná i přes skutečnost, že jí žalobce uvedl jednotné evidenční číslo žádosti o předčasný starobní důchod, a na rozdíl od žalobce má přístup do databáze elektronických podání, a mohla tak velmi jednoduše zjistit skutečný stav věci, celou věc odmítla pouze na základě chybně uvedeného data. Žalovaná tak dle žalobce porušila nejen obě výše uvedené zásady, ale zároveň tím způsobila i věcnou nesprávnost napadeného rozhodnutí tím, že odmítla tvrzení žalobce o tom, že podal žádost o předčasný starobní důchod, a to bez výplaty, kterou podal prostřednictvím ePortálu České správy sociálního zabezpečení dne 6. 12. 2022 (v námitkách bylo nesprávně uvedeno datum 6. 12. 2025), pod jednotným evidenčním číslem: X, kdy tato žádost byla posléze zpracována OSSZ Chomutov, pod číslem jednací 45003/063400/22/120/VOP, a k datu 8. 12. 2022 12:28:34, byl uveden stav „Vyřízeno po doplňujících informacích“. Pokud by dle žalobce žalovaná vzala do úvahy žádost o předčasný starobní důchod žalobce, pak by se dle žalobce podmínky pro výpočet řádného starobního důchodu velmi výrazně změnily.

Vyjádření žalované k žalobě

3. Žalovaná k výzvě soudu předložila správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž navrhla její zamítnutí. Žalovaná konstatovala, že pod žalobcem uvedeným jednotným evidenčním číslem, byl žalované doručen tiskopis „Uplatnění nároku na dávku důchodového pojištění“. Na základě zaslaného tiskopisu „Uplatnění nároku na dávku důchodového pojištění“ byl dne 8. 12. 2022 žalobci zaslán e-mail s navrženým termínem pro sepsání žádosti o předčasný starobní důchod (k uvedenému bylo přistoupeno, aby se lépe koordinovala činnost na oddělení důchodového pojištění s ohledem na extrémně zvýšený zájem o přiznání zejména předčasných starobních důchodů). Dle žalované navržený termín zajistil žalobci, že v termínu 11. 1. 2023 ve 12:00 s ním bude žádost sepsána a současně s ohledem na doručený tiskopis „Uplatnění nároku na dávku důchodového pojištění“ může zvolit datum přiznání předčasného starobního důchodu i do minulosti k datu jeho uplatnění, tzn. může požadovat přiznání již od 6. 12. 2022. Dle žalované žalobce nevyužil v navrhovaném termínu možnost sepsat žádost o předčasný důchod dle § 31 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění. Žalobce však dle žalované měl i nadále možnost sepsat žádost o předčasný starobní důchod s možností volby jeho data přiznání k datu uplatnění nároku na dávku důchodového pojištění až do 6.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

6. 2023 – o tomto byl poučen v části C tohoto tiskopisu. Současně zde byl dle žalované poučen i o tom, že v souladu s § 82 odst. 1 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení musí být žádost podána na předepsaném tiskopisu, že toto podání tedy není žádostí o důchod, ale je pouze uplatněním nároku, a také že pokud žádost o důchod nebude sepsána do 6 měsíců, nebude se k uvedenému tiskopisu přihlížet a jeho podání bude považováno za neúčinné. Dle žalované také tímto podáním (Uplatnění nároku na dávku důchodového pojištění) žalobce prohlásil, že se dostaví k sepsání formální žádosti do data stanoveného po dohodě s OSSZ v návaznosti na toto podání s tím, že datum lze dohodnout telefonicky, e-mailem, příp. rezervací v online objednávkovém systému. Ověřením na OSSZ Chomutov bylo dle žalované zjištěno, že se žalobce v navrhovaném termínu nedostavil a ani si nedomluvil jiný termín pro sepsání žádosti.
4. V žádosti o starobní důchod podané žalobcem elektronicky dne 13. 1. 2025 již dle žalované nebylo možné přihlédnout k tiskopisu, který byl podán před více než 2 lety před tímto datem a žalobce to ani nepožadoval. Navíc byl žalobce při podání žádosti přes ePortál ČSSZ upozorněn, že by se k „Uplatnění nároku na dávku důchodového pojištění“ stejně nepřihlíželo, i kdyby byla online žádost podána ve lhůtě stanovené tímto tiskopisem, neboť na stránkách ePortálu ČSSZ bylo od prosince 2023 až do srpna 2025, tedy i v lednu 2025, kdy žalobce žádost o důchod podával, toto upozornění: *„Pokud jste již v minulých měsících podal/podala na OSSZ tiskopis "Uplatnění nároku na dávku důchodového pojištění" z důvodu zachycení data pro přiznání předčasného starobního důchodu podle dřívějších zákonných podmínek, není možné toto datum uplatnit. Pro zadání dřívějšího data přiznání předčasného starobního důchodu na základě uplatněného tiskopisu je nutné osobní sepsání žádosti na Vámi vybrané OSSZ.“* Navíc možnost podat žádost o důchod online byla dle žalované zpřístupněna až 4. 12. 2023, tedy po uplynutí lhůty pro podání žádosti na základě žalobcem uplatněného nároku na dávku důchodového pojištění.

Posouzení věci soudem

5. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť oba účastníci nesdělili soudu do dvou týdnů od doručení výzvy svůj nesouhlas s takovýmto projednáním, ačkoli byli ve výzvě výslovně poučeni, že nevyjádří-li se v dané lhůtě, má se za to, že souhlas s rozhodnutím bez jednání byl udělen.
6. Napadené rozhodnutí žalované soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlédnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

7. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
8. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že žalobce podal proti rozhodnutím I a II námitky, a to samostatnými podáními ze dne 12. 4. 2025. V námitkách proti rozhodnutí I namítal jednak nesprávné uvedení titulu MUDr. místo správného titulu JUDr., a dále uvedl, že dne 6. 12. 2025 uplatnil prostřednictvím ePortálu ČSSZ nárok na předčasný důchod, bez výplaty peněžních prostředků. Žalobce v námitkách proti rozhodnutí I konstatoval, že zmíněný nárok byl podán pod jednotným evidenčním číslem: X. V závěru námitek žalobce namítal, že rozhodnutí I musí reflektovat skutečnost, že uplatnil nárok na předčasný starobní důchod, a proto není rozhodnutí I v souladu s platnou zákonnou úpravou a je třeba ho upravit.
9. Na zmíněné námitky v rozhodnutí I reagovala žalovaná tím způsobem, že nesprávně uvedený akademický titul opravila výše zmíněným opravným rozhodnutím. K argumentaci žalobce v námitkách proti rozhodnutí I stran uplatnění nároku na předčasný starobní důchod žalovaná na straně 5 napadeného rozhodnutí uvedla: *„Jádrem námitek účastníka řízení proti napadenému rozhodnutí č. I je jeho domněnka, že ČSSZ nereflekovala jeho žádost o předčasný starobní důchod, a to bez výplaty, kterou měl podat prostřednictvím ePortálu dne 6. 12. 2025. ČSSZ k těmto námitkám odkazuje na svůj předcházející podrobný výklad, z něhož vyplývá, že účastník řízení podal prostřednictvím ePortálu žádost o řádný a nikoliv o předčasný starobní důchod, a to dne 13. 1. 2025 a nikoli 6. 12. 2025, což je den, který dosud nenastal. V této žádosti účastník řízení současně výslovně požádal o výplatu starobního důchodu od data přiznání důchodu, což je dne 17. 1. 2025, ke kterému mu byl také napadeným rozhodnutím č. I starobní důchod přiznán. Pokud se účastník řízení domnívá, že si mohl podat žádost o předčasný starobní důchod podle ustanovení § 31 zákona o důchodovém pojištění s datem přiznání před podáním této žádosti, je třeba jej upozornit na to, že podle ustanovení § 31 odst. 2 uvedeného zákona lze předčasný starobní důchod přiznat nejdříve ode dne podání žádosti o přiznání tohoto důchodu, nikoliv tedy zpětně. ČSSZ konstatuje, že napadené rozhodnutí č. I ve znění opravného rozhodnutí z 23. 5. 2025 bylo vydáno zcela v souladu s žádostí účastníka řízení podanou prostřednictvím ePortálu dne 13. 1. 2025. Na základě uvedených skutečností vyhodnotila ČSSZ námitky účastníka řízení k rozhodnutí č. I ve znění opravného rozhodnutí z 23. 5. 2025 jako zcela neopodstatněné a nedůvodné.“*
10. Z citovaného textu napadeného rozhodnutí je zřejmé, že žalovaná nevěděla a ani neměla k dispozici tiskopis „Uplatnění nároku na dávku důchodového pojištění“, kterým žalobce uplatnil u OSSZ Chomutov nárok na předčasný starobní důchod. Tiskopis byl vyplněn žalobcem dne 6. 12. 2022, jak plyne z data v tiskopisu a byl podán prostřednictvím ePortálu ČSSZ. Zmíněný tiskopis je nyní součástí předloženého správního spisu a je na něm otisk razítka OSSZ Chomutov, že tiskopis byl doručen 7. 12. 2022. Z e-mailové komunikace ve správním spise ze dne 2. 9. a 3. 9. 2025 je zřejmé, že zmíněný tiskopis se dostal do dispozice žalované od OSSZ Chomutov až jako příloha e-mailu ze začátku září 2025, kdy žalovaná si připravovala podklady pro soudní řízení, jelikož žaloba spolu s výzvou k vyjádření jí byla soudem doručena dne 26. 8. 2025. Soud tak nemá pochybnosti o tom, že v době vydání napadeného rozhodnutí žalovaná o zmíněném tiskopisu nevěděla, čemuž odpovídá její výše citovaná argumentace, že žalobce podal žádost o řádný, nikoli předčasný, invalidní důchod, a že žalobcem uvedený den podání žádosti 6. 12. 2025 dosud nenastal.

11. S ohledem na výše uvedené skutečnosti je zřejmé, že žalobce pochybil v tom směru, že v námitkách proti rozhodnutí I uvedl nesprávné datum (6. 12. 2025) uplatnění nároku na předčasný starobní důchod, ačkoli ve skutečnosti tento nárok uplatnil dne 6. 12. 2022. Soud však připomíná, že žalobce uvedl správně jednotné evidenční číslo: X, pod kterým nárok uplatnil. Tímto jednoznačným identifikátorem se však žalovaná v napadeném rozhodnutí vůbec nezabývala, když zjevně vycházela jen z nesprávného data uvedeného žalobcem. Přitom žalovaná mohla již tehdy (obdobně jako to pak učinila v návaznosti na doručení žaloby soudem) získat od OSSZ Chomutov zmíněný tiskopis.
12. Z pohledu soudu tedy žalovaná neměla dostatečné podklady pro vydání napadeného rozhodnutí, jelikož si nevyžádala od OSSZ Chomutov zmíněný tiskopis a proto se jím ani nemohla věcně zabývat v napadeném rozhodnutí. Přitom se jednalo o jádro žalobcovy argumentace uvedené v námitkách. Teprve ve vyjádření k žalobě se objevuje podstatná argumentace týkající se zmíněného tiskopisu, kdy žalovaná podrobně vysvětluje charakter zmíněného tiskopisu „Uplatnění nároku na dávku důchodového pojištění“ a uvádí skutečnosti, ze kterých vyvozuje, že ani zmíněný tiskopis nemohl mít vliv na výpočet starobního důchodu žalobce. Tyto skutečnosti však měly být uvedeny již v napadeném rozhodnutí jakožto reakce na žalobcovy námitky.
13. Je třeba vycházet z toho, že vyjádření žalovaného (ať již jde o vyjádření k žalobě nebo i ke kasační stížnosti) není z povahy věci způsobilé nahradit odůvodnění žalobou napadeného správního rozhodnutí. Nedostatky správního rozhodnutí proto nelze zhojit ani ve vyjádření k žalobě, ani ve vyjádření ke kasační stížnosti (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2008, č. j. 8 Afs 66/2008-71, nebo usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74). Je tomu tak proto, že zákonnost rozhodnutí správního orgánu lze poměřovat toliko přes jeho odůvodnění a nikoliv přes vyjádření k žalobě či ke kasační stížnosti.
14. Soud dále připomíná ustanovení § 71 odst. 2 s. ř. s., dle kterého rozšířit žalobu o další žalobní body může žalobce jen ve lhůtě pro podání žaloby. Vyjádření žalované k žalobě bylo sepsáno (a následně žalobci soudem doručeno) v době, kdy již žalobci uplynula lhůta pro podání žaloby. Žalobce již v tomto soudním řízení nemohl uplatnit žádné žalobní body vůči poměrně obsáhlé argumentaci žalované ve vyjádření k žalobě stran charakteru zmíněného tiskopisu „Uplatnění nároku na dávku důchodového pojištění“ a jeho vlivu na výši starobního důchodu žalobce. Soudu ani nepřísluší, aby v tomto soudním řízení posuzoval argumentaci žalované ve vyjádření k žalobě, která nebyla součástí napadeného rozhodnutí a proti které se žalobce nemohl žalobou bránit.
15. Soud přisvědčuje žalobci, že napadeným rozhodnutím došlo k porušení § 3 správního řádu, dle kterého postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. S ohledem na absenci zmíněného tiskopisu „Uplatnění nároku na dávku důchodového pojištění“ ve správním spise v době vydání napadeného rozhodnutí a se zřetelem na skutečnost, že existence zmíněného tiskopisu a jeho důsledky pro výpočet starobního důchodu žalobce nebyly v napadeném rozhodnutí vysvětleny, považuje soud skutkový stav za nedostatečně zjištěný, když zde existují pochybnosti o žalovanou zjištěném skutkovém stavu v napadeném rozhodnutí.
16. Za této situace soud zrušil napadené rozhodnutí žalované podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. pro vadu řízení spočívající v tom, že skutkový stav, který vzala žalovaná za základ

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

napadeného rozhodnutí, je v rozporu s předloženým správním spisem. Zároveň soud dle § 78 odst. 4 s. ř. s. vrátil věc žalované k dalšímu řízení, ve kterém bude žalovaná vázána výše uvedeným názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Bude tedy třeba, aby žalovaná ve věci znovu rozhodla a do odůvodnění svého rozhodnutí zapracovala argumentaci, kterou uvedla až ve vyjádření k žalobě, stran zmíněného tiskopisu ze dne 6. 12. 2022 a jeho vlivu na výpočet starobního důchodu žalobce. V návaznosti na budoucí vydané rozhodnutí pak bude moci žalobci zvážit, zda má smysl podávat k soudu další žalobu. Jen tímto způsobem mohou být zajištěna práva žalobce.

17. Pro úplnost soud podotýká, že zvažoval, zda by nestačilo zrušit jen část napadeného rozhodnutí, a to v rozsahu v jakém byly zamítnuty námitky vůči rozhodnutí I ve znění opravného rozhodnutí, když vůči části napadeného rozhodnutí týkající se rozhodnutí II ve znění opravného rozhodnutí v žalobě žádné námitky uplatněny nebyly. Soud bral v úvahu, že v žalobním petitu žalobce požadoval zrušení celého napadeného rozhodnutí. Dále soud zohlednil, že rozhodnutí II se týká použití části doplatku starobního důchodu ve výši 35 692 Kč na úhradu splatného dluhu žalobce. Použití části doplatku starobního důchodu v rozhodnutí II je zjevně závislé na samotné přiznané výši důchodu, o které bylo rozhodnuto rozhodnutím I. Jedná se tudíž o dvě související rozhodnutí, a proto považoval soud za nezbytné zrušit napadené rozhodnutí v celém rozsahu.
18. Současně soud podle ustanovení § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť úspěšnému žalobci podle obsahu spisu žádné náklady nevznikly a žalovaná neměla ve věci úspěch.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 1. dubna 2026

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

JUDr. Jiří Derfl v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.